

Töltött káposzta és nemzeti minimum

Közhely: Magyarország végzetesen megosztott ország. A magyarok döntő többsége egyetért a kormány menekültügyi politikájával és intézkedéseivel, de vannak, akik azt eszelősen a diktatúra kiépítése felé vezető útnak tekintik. És így van ez minden politikai kérdésben. Vagy bármiben, aminek lehet politikai vonzata. Bármilyen, aminek köze van nemzeti létünkhöz, kultúránkhöz, egy törpe kisebbségben paranoid félelmeket kelt. Bármilyen, amire jogosan büszkék lehetünk, az ellenzék lefitymálja, nehogy a kormány politikai tőkét kovácsoljon belőle. (Emlékezzünk csak vissza, hogyan fogadták egyes ellenzéki lapok és politikusok a legutóbbi olimpián elért magyar sikereket.) A legtöbb országban kormány és ellenzéke, bal és jobb oldal között van átjárás. Van egy legkisebb közös többszörös, egy nemzeti minimum, amit liberálisok, szocialisták, konzervatívok mind elfogadnak. Ez egyben egy minimális politikai platform, alap a közös cselekvéshez. Így alakulnak meg olyan koalíciós kormányok, melyek résztvevői eltérő „pártcsaládokhoz” tartoznak. Nálunk ezt még elképzelni is képtelenség. A politikában hidegháború dúl, a vélemények szintjén polgárháború zajlik. Márpedig nekünk is el kellene kezdenünk a nemzeti minimum kialakítását. Mégpedig az alapoknál. Erre teszek javaslatot. Van-e, aki nem szereti Charlie „Nézz, nézz az ég felé!” című dalát? Bizonyára sokan vannak, de biztos vagyok benne, hogy az elutasítás független a politikai pártállástól és világnézettől. Van-e olyan magyarul tudó ember, aki ezeket a sorokat: „Harminckét éves lettem én / meglepetés e költemény - / csecse / becse” ne áhítattal és dagadó kebelrel olvasná? – íme, mire képes a magyar költészet, micsoda gyöngyszemeket gurít elénk. Vagy ne hatódna meg ezt hallván: „De íme, sötét hajam őszbe vegyül már / A tél dere már megüté fejemet”? Tiltakozna-e bárki is az ellen, hogy Munkácsy Trilógiája vagy Csontváry Baalbeki kútja képviselje Magyarországot egy külföldi kiállításon? Van-e a töltött káposztánál, a halászlénél és a nokedlis paprikás csirkénél szilárdabb alapja a nemzeti minimumnak? Van-e olyan szülői munkaközösség, ahol ne értene mindenki egyet – amennyiben kikérik a véleményüket – , hogy az „Izzik a galagonya” a tananyag része legyen? És iskolai étkeztetési szakember, aki a Túró Rudit kitiltaná a menüből?

Kövér László helyében én parlamenti nemzeti minimum bizottságokat alakítanék, a politikai pártok képviselőinek részvételével. Legyen a magyar irodalomnak, a képzőművészeteknek, zenének, filmnek, sportnak, az építészetnek, a tudománynak, a magyar konyhának, a magyar boroknak bizottsága. A listára csak konszenzussal lehessen felvenni bárkit vagy bármit. Kemény vitákra lehetne számtani. Szörényi Levente és Bródy János bizonyára nem kerülnének fel, mert politikailag mindketten „kompromittáltak” magukat. Talán az „István a király” is necces lenne, hiszen eltérő interpretációkban is előadható. De biztos vagyok benne, hogy például a „Ház a sziklák alatt”, a „Körhinta”, a „Liliomfi” vagy a „Bakaruhában” símán

átmenne. Önmagában az, hogy ilyen viták folynának, és kiderülne, hogy hosszú listák állíthatók össze egyetértéssel, bizonyára rádöbbené a politikusokat és közéleti személyeket, sőt, mindannyiunkat, hogy milyen sok a közös bennünk, azon túl, hogy magyarul beszélünk és egyazon ország polgárai vagyunk. Vannak közös értékeink, van, amiben közös az ízlésünk, ugyanarra vagy ugyanazokra vagyunk büszkék, sokszor ugyanúgy látjuk múltunkat, sok mindenben azonosan gondolkodunk.

A nemzeti minimumot „rávezető” gyakorlatokkal is erősíteni lehetne. Például képzeljük el a Közlekedési Bizottság ülését, ahol a képviselők megnyitóként „A 67-es úton”-t énekelnék a Republictól; ebédre nemzeti minimum-listás köménymagos kacsasültet választanának párolt vörös káposztával, hozzá ostorosi cabernet sauvignont. Végezetül pedig elénekelnék a „Földvár felé féluton”-t. (Feltételezhető ugyanis, hogy ha például egy szerző nem is kerül rá a listára, de műve konszenzusnak örvend.) Önkormányzati üléseken bizonyára a népdalok kerülnének előtérbe, és egyes vidékeken Lagzi Lajcsit szeretnék vagy Bódi Magdi Aranyesője lenne a közösen választott sláger.

A kisebbségben élő külföldi magyarok és a hazai etnikai és kulturális kisebbségek ízlésének, választásának szerepeltetése a konszenzusos folyamat nagy próbatétele lenne, de az elért siker annál értékesebb. „Egyetértéssel a kicsik is nagygyá lesznek, a széthúzástól a legnagyobbak is elenyésznek”, mondták a rómaiak. Ebben egyetérthetünk.

Bp, 2015. Szeptember végén

Kiss Károly
közgazdász, társadalomkutató

(Megjelent a Magyar Nemzet 2015. október 1-i számában; a szerkesztővel nem sikerült egyetértésre jutnunk, Charlie-t kitörölte a cikkből)

Raadásnak hallgassátok meg ezt:

https://www.youtube.com/watch?v=i367SC_eVG0